РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на земеделието и храните
Българска агенция по безопасност на храните

ИНФОРМАЦИЯ

ЗА ФИТОСАНИТАРНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ

към 10.06.2024 г.

През повечето дни от първото десетдневие на месец май агрометеорологичните условия се определяха от неустойчиво време с чести валежи, които създаваха условия за повишаване инфекциозния фон от гъбни болести. Вегетационните процеси при земеделските култури протичаха с умерени темпове при температури, близки до климатичните норми. След неустойчивото време до средата на месеца, през втората половина настъпи промяна в агрометеорологичните условия - повишение на средноденонощните температури и ускоряване на вегетационните процеси при есенните посеви и засетите пролетни култури.
Валежи имаше почти през целия месец в цялата страна, като през последната десетдневка бяха главно в следобедните часове. В областите Видин и Добрич променливото време се редуваше със силни ветрове. В областите Благоевград, Велико Търново, Добрич и Търговище на места валежите бяха придружени с градушки, а в АЕР Перник в част от земеделските блокове се образуваха водни огледала.

МНОГОЯДНИ НЕПРИЯТЕЛИ

Мароканski скакалец */Dociostaurus maroccanus/*
По предложение на изпълнителния директор на БАБХ, със Заповед № РД 09-515/16.05.2024 г. на министъра на земеделието и храните е обявен каламитет от икономически важния вредител – мароканski скакалец (*Dociostaurus maroccanus*), за територията на област Кърджали. В кратък срок, от страна на Областната администрация на област Кърджали и Областната дирекция по безопасност на храните – гр. Кърджали, е създадена организация и незабавно са предприети действия за спешно извеждане на растителнозащитни мероприятия на засегнатите от неприятеля площи на територията на пет общини на област Кърджали – общ. Черноочене, общ. Кърджали, общ. Джебел, общ. Кирково и общ. Момчилград.
Авиационните третирания на площите започнаха на 25.05.2024 г. и приключиха на 30.05.2024 г. Общо обработените площи възлизат на 19 851 дка.
По решение на Областната епизоотична комисия в Кърджали, за контрол на популацията от мароканski скакалец е използван продукт за растителна защита на основата на активното вещество тау-флувалинат. Инсектицидът е от групата на пиретроидите, с контактно и стомашно действие, с бърз първоначален ефект и дълго последействие. Продуктът е щадящ за полезната ентомофауна. Наблюденията, извършени от инспекторите и експертите по растителна защита след проведените третирания показаха, че целевият неприятел

(мароканския скакалец) се е повлиял от активното вещество и не се установява жизнена дейност.
Празните опаковки от използвания продукт за растителна защита са събрани и предадени по съответния ред, съгласно Системата за събиране и управление на опаковки от продукти за растителна защита.
На основание постъпилата информация през отчетния период от останалите ОДБХ, към момента на територията на страната няма установено намножаване на мароканси скакалец, което да налага вземане на спешни мерки.

ПШЕНИЦА И ЕЧЕМИК
Фенофази*:*
Пшеница: BBCH (69-75) „Край на цъфтежа: всички класчета са завършили цъфтежа, но някои дехидрирани прашници могат да останат“ - „Средата на млечна зрелост: зърното е с млечно съдържание, зърната са достигнали окончателни си размер, все още зелени“
Ечемик: BBCH (73-83) „Ранна млечна зрялост“ - „Ранна восъчна зрялост“

По оперативни данни на МЗХ, общата посевна площ на пшеницата е **1145,332 хил. ха**, а на ечемика **160,189 хил. ха**.

Пролетно подхранване при пшеницата е извършено на 841,045 хил. ха (73,4 %), а при ечемика на 99,456 хил. ха (8,6 %).

При пшеницата срещу широколистни плевели е извършено третиране на 461,065 хил. ха (40,3 %), срещу житни и широколистни 344,320 хил. ха (30 %), срещу житни 59,158 хил. ха (5,2 %) Общо третираните площи са 864,543 хил. ха (75,4 %).

При ечемика срещу широколистни плевели е извършено третиране на 50,005 хил. ха (31,2 %), срещу житни и широколистни 43,206 хил. ха (27 %) и срещу житни плевели 2,850 хил. ха (1,6 %). Общо третираните площи са 96,061 хил. ха (59,9 %).

Контрол на вредителите:
Листни въшки *(сем. Aphididae)*
Условията през месец май са благоприятни за масовото намножаване и вредна дейност. Наблюдава се разселване и образуване на колонии, като плътност около ПИВ (10-15 %) е установена в областите Бургас, Варна, Велико Търново, Видин, Добрич, Плевен, Монтана, София област, Търговище и Ямбол. Плътност на нападение по класовете е отчетена в област Търговище (до 15 бр./клас).

Обикновена житна пиявица *(Oulema melanopa)*
Масова вредоносна дейност се наблюдава в почти всички области, но пораженията са без икономическо значение. Констатирани са повреди по листата в областите: Видин, Добрич, Монтана, Силистра и Търговище, като там плътността в много от засетите площи с пшеница е около и над ПИВ (до 3 бр. на флагов лист).

Вредна житна дървеница */Eurygaster integriceps/*
През периода е установено начало и масово излюпване на ларвите на неприятеля. В областите Плевен и Ямбол е констатирано наличие на ларви от първа, втора и трета възраст. Отчетената плътност е под ПИВ.

Пшеничен трипс */Haplothrips tritici/*
Поява на възрастното е отчетена в областите Варна и Перник с плътност 2-5 бр./ кв. м, а популационна плътност около и над ПИВ (10-12 бр./клас) е установена в София област.

Септориози по житните */Septoria tritici, Septoria nodorum/*
Констатирано е нападение по пшеница предимно по долните и средните етажи на растенията, без да е достигнат ПИВ в голяма част на страната. Петна с пикнидии по листата от 1-5% са установени в областите Варна, Кюстендил, Ловеч, Перник, Плевен и Шумен. Повреди над ПИВ (5-10 %) са констатирани София област, Стара Загора и Търговище като в областите Видин и Монтана патогена е засегнал флаговия лист.

Брашнеста мана */Erysiphe graminis/*
Установена е поява в основата на стъблата, в по-гъстите посеви и на първите етажи на листата на растенията. На отделни полета в АЕР Добрич и Монтана фитопатогена се наблюдава върху флаговият лист. По част от обследваните посеви в областите: Благоевград, Добрич и Ямбол нападението е над ПИВ (10-15 % нападната листна маса). В останалата част от страната нападението е под ПИВ.

Кафява листна ръжда */Puccinia recondita/* и жълта ръжда */Puccinia striiformis/*
Констатирани са масови прояви от кафява и жълта листна ръжда. Сорите на патогена са по долните и средните етажи на растенията. Отчетено е нападение и по флаговият лист. Степента на развитие е 1-5 % нападната листна повърхност (около ПИВ) в областите Бургас, Варна, Видин, Кюстендил, Плевен, Силистра, Сливен и Стара Загора. Най-силно проявление от 10-15 % нападната листна маса (над ПИВ) има в областите Добрич, Търговище и Ямбол.

Мрежести петна по ечемик */Drechslera teres/*
Петна по долните листа на ечемика са установени в област Търговище. Засегнати са до 5-10 % от посевите.

Праховите главня */Ustilago tritici/*
В областите Габрово и Добрич на единични полета се наблюдава разпространение на болестта.

Фузариум */Fusarium spp./*
Наблюдава се в областите Кюстендил, Ловеч, Монтана и Търговище, като степента на нападение е от слаба до средна.

Жълта петнистост по житните култури
В последните две седмици на месец май в част от посевите в област Велико Търново се наблюдават овални петна с жълт или светлокафяв цвят, без пикнидии. Нападението по листната маса е от 5-10 %. Петната са разпространени основно по предпоследният лист, но в някой посеви преминават по флаговия лист.

ПРОЛЕТНИ ОКОПНИ КУЛТУРИ
Фенофази:
Слънчоглед: BBCH (14-31) „Четири листа (втора двойка листа)“ - „Поява на първо удължено междувъзлие“
Царевица: BBCH (12-18) „Разтваряне на втори лист“ - „Разтваряне на осми лист“

По оперативни данни на МЗХ, площите засети със слънчоглед са **831,410 хил. ха** , а с царевица са **471,307 хил. ха.**

При слънчогледа на площ от 247,915 хил. ха (29,8%) са внесени почвени хербициди, а вегетационни хербицида са внесени на 310,223 хил. ха (37,3 %).
Предсеитбено торене с азотни торове е извършено на 335,486 хил. ха (40,4 %) слънчогледови площи, с фосфорни 196,190 хил. ха (23,6 %) и 176,190 хил. ха (21,2 %) с калиеви торове.

При царевицата на площ от 212,894 хил. ха (45,2 %) са внесени почвени хербициди, а вегетационни на 176,370 хил. ха (37,4 %).
Азотни торове са внесени на площ от 96,410 хил. ха (20,5 %), комбинирани (NPK) на 163,883 хил. ха (34,8 %) и фосфорни на 5,000 хил. ха (1 %).

Контрол на вредителите:
Сив царевичен хоботник /*Tanymecus dilaticollis*/
В пониквящите посеви със слънчоглед плътността на неприятеля над ПИВ. В област Видин е до 2 бр./кв. м, област Враца - 2-3 бр./кв. м. на площ от 0,750 хил. ха. и 9-12 бр./кв. м на площ 0,270 хил. ха, област Добрич - 10-12 бр./кв. м. на площ от 10,000 хил. ха, област Монтана- 2-4 бр./кв. м, област Плевен - 6-12 бр./кв. м, област Силистра - 0-2 бр./кв. м и област Сливен - 6 бр./кв. м.
В площите с царевица, масова вредна дейност на неприятеля е установена основно в Северна България. В областите Видин, Враца, Добрич, Монтана, Плевен и Русе на голяма част от площите с царевица е установена плътност на неприятеля около ПИВ (до 2-3 бр./кв.м.) В областите Враца, Добрич, Плевен и Русе в пониквящи царевични посеви е установена плътност от 6-12 бр./кв.м, което е над ПИВ. Нападнатите площи са третирани срещу неприятеля, като част от тях са презасети. Към края на месец май опасността от неприятеля е слаба, поради напредналото развитие на царевицата.

Листни въшки */сем. Aphididae/*

В област Търговище, в царевични и слънчогледови посеви е установено нападение от неприятеля, с ниска популационна плътност.

Телени червеи /*сем. Elateridae/*
В слънчогледовите посеви в област Пловдив се установява вредна дейност на терени с богати, хумусни почви. В областите Сливен (1-2 бр./кв. м), София област (4 бр. /кв. м) и област Търговище (0-2 бр./кв. м) отчетената плътност е под и около ПИВ.
При царевицата няма информация за висока плътност на неприятеля и за нанесени повреди с икономическо значение.

Щурци /*сем. Gryllidae*/
В слънчогледовите посеви, плътността на неприятеля е около ПИВ в областите: Враца 1-2 бр./кв. м; Перник 1-2 бр./кв. м; Сливен 2 бр./кв. м и област Търговище 0-2 бр./кв. м.
В царевичните посеви плътност под ПИВ се наблюдава в областите Ловеч, Силистра и Търговище, Ловеч и Силистра.

Царевичен стъблопробивач */Ostrinia nubilalis*/
Яйцеснасяне и излюпване на първо поколение на неприятеля е установено в област Пловдив, като плътността е до ПИВ. Извършени са химични третирания при поливни площи с повече от две години монокултурно отглеждане на царевица, поради риск от увеличаване на плътността.

Мана по слънчогледа */Plasmopara helianthi/*
В областите: Велико Търново и Пазарджик са установени единични растения със системна форма на мана. В област Търговище от средата на месец май се наблюдава поява на системната форма на мана по слънчогледа на около 10% от посевните площи, като степента на нападение до момента е ниска – 0-5%.

В област Пловдив се наблюдават първи прояви от **сухо стъблено гниене (фомоза) */Leptosphaeria macularia/*** и **листни петна (алтернария) */Alternaria helianthi/*** по слънчогледа.

РАПИЦА
Фенофаза:
BBCH (69-80) „Край на цъфтеж“ - „Започване на узряване: зелени семена, чувство за празни шушулки“

По оперативни данни, общата посевна площ за страната е **94,070 хил. ха.**
Подхранените площи са 68,710 хил. ха площи (73 %). Пропаднали площи 7,910 хил. ха (8,4 %).

Контрол на вредителите:
Зелево комарче */Dasineura brassicae/*

Констатирана е вредна дейност от ларвите на неприятеля в областите: Плевен, Силистра и Търговище. Пораженията са е рамките на 0-5 % нападнати шушулки.

Разноцветна зелева дървеница */Eurydema ornate/*
В област Монтана, в средата на месец май е отчетена вредна дейност на възрастното. Отчетената плътност е под ПИВ (0-2 бр. възрастни на растение).

Шушулков хоботник */Ceutorhynchus assimilis/*
През периода е отчетена вредна дейност на възрастното. Плътност под ПИВ е установена в областите Велико Търново, Добрич и Силистра. Отчетена плътност над ПИВ е констатирана в област Търговище.

Сухо стъблено гниене /фомоза/ /*Leptosphaeria maculans/*
Наблюдава се поява на петна по стъблото на растенията на територията на област Търговище. Хладното и влажно време провокира по-висока степен на нападение от 5-15 % петна по долните листа.

ТЮТЮН
Фенофаза: „Разсаждане“ - „Прихващане на полето“

Контрол на вредителите:
Тютюнев трипс */Thrips tabaci/*
Неприятелят е установен в лехите в областите: Благоевград, Бургас, Добрич, Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Силистра, Стара Загора и Шумен. В края на месец май тютюнев трипс се наблюдава на полето в областите Благоевград и Кърджали. Степента на нападение е единични трипси на 10-12% нападнати растения. Извършено е химично третиране в лехите в областите Благоевград и Пловдив.

Листни въшки */сем. Aphididae/*
Установена е поява на листни въшки в област Стара Загора.

Див огън */Pseudomonas syringae pv. tabaci/*
В област Благоевград са констатирани единични петна на полето.

СЕМКОВИ ОВОЩНИ ВИДОВЕ
Фенофаза:
Ябълки: BBCH (71-74) „Размер на завръза до 10 мм; следцъфтежно окапване“ - „Размер на завръза до 40 мм; изправяне на плода“
Круши: BBCH (71-75) „Размер на завръза до 10 мм; следцъфтежно окапване“ - „Плодовете са достигнали половината от окончателния си размер“

Контрол на вредителите:
Обикновена крушова листна бълха */Cacopsylla pyri/*

Установени са яйца, ларви и възрастни. Плътността остава над регистрираните ПИВ. Редовно се прилагат растителнозащитни практики.

Листни въшки *[сем. Aphididae]*
През месец май се наблюдава масово вредна дейност, образуване на колонии от листни въшки и значително увеличаване на популационната плътност предвид благоприятните метеорологични условия. За кратко време се оформиха плътни колонии от ларви по леторастите. Отчетеното нападение е около и над ПИВ в областите: Благоевград (8-10% нападнати летораси и 3-6 бр. колонии/100 летораси), Добрич (10-12 бр. колонии/100 летораси), Сливен (10-12 бр. колонии/100 летораси), София област (10-15% нападнати летораси), Монтана (8-12 бр. колонии/100 см. Клонка). Установена плътност под ПИВ има в областите: Враца (6 бр. колонии/100 летораси), Кюстендил (0-3 бр. колонии/100 летораси), Силистра (0-8 бр. колонии/100 летораси), Стара Загора (2-3 бр. колонии/100 летораси) и Ямбол (5-10 бр. колонии/100 летораси).

Ябълкова плодова оса /Hoplocampa testudinea/
Установена е плътност под ПИВ в област Кюстендил, където има окапване на червиви плодчета. През месец май се наблюдава какавидиране на ларвите на неприятеля.

Ябълков плодов червей /Laspeyresia pomonella/=/Cydia pomonella/
През месец май се наблюдаваха различни стадии от развитието на неприятеля - от начало на летеж на пеперуди до развитие и вредна дейност на гъсеници от първо поколение в различните области на страната. В редица области се наблюдава ранен летеж в сравнение с предходни години. Последвалото захлаждане и валежни периоди от месец май задържаха стадиите на активно яйцеснасяне и излюпване. Към края на месеца се наблюдава приблизително възстановяване на обичайните дати от развитието на генерацията. Захлаждането от втората половина на месеца задържа масовото излюпване на генерацията с около седмица. Обявени са сигнали за извеждане на борба срещу гъсениците от първо поколение на неприятеля.
Начало на летеж се наблюдава в областите: Благоевград, Бургас, Велико Търново, Враца, Добрич, Кюстендил, Ловеч, Монтана, Силистра, София област и Търговище.
Начало на яйцеснасяне е констатирано в областите: Благоевград, Бургас, Видин, Враца, Добрич, Кюстендил, Кърджали, Монтана, Пазарджик, Перник, Пловдив, Разград, Силистра, Стара Загора, Търговище и Шумен.
Начало на излюпване е констатирано в областите: Благоевград, Бургас, Добрич, Враца, Кърджали, Монтана, Пазарджик, Пловдив, Плевен, София област, Търговище и Ямбол.
Вредна дейност на гъсеници от първо поколение на неприятеля се наблюдава в областите Благоевград и Видин.
Седмичният летеж е над ПИВ в областите: Благоевград (34 бр. на уловка за седмица), Добрич (15-20 бр. на уловка за седмица), Пловдив (17-25 бр. на уловка за седмица), София област (11-18 бр. на уловка за седмица), Сливен (6 бр. на уловка за седмица). Летежът в заложените феромонови уловки е около ПИВ в областите: Монтана и Силистра (4 бр. на уловка за седмица), Видин и Русе (2 бр. на уловка за седмица), Кюстендил (1-3 бр. на уловка

за седмица) Седмичният летеж е под ПИВ в областите Велико Търново (под 2 бр. на уловка за седмица) и Пазарджик. Постоянен летеж е отчетен в област Бургас.
Установено нападение по завръза над ПИВ има в област Благоевград (4-6% пресни вгризвания) и София област (1-3%). В област Плевен установените пресни вгризвания са около ПИВ (0,8-1%), в областите Кюстендил и Търговище са под ПИВ (0-1%).

Червен овощен акар *[Panonychus ulmi]*
През месец май се наблюдава развитие на смесени популации от първо лятно поколение на неприятеля. При отчетена плътност над регистрираните ПИВ се извършва третиране от земеделските стопани. Отчетената плътност е над ПИВ в областите Благоевград (18-23 бр./лист) и София област (16-25 бр./лист). Начало на излюпване на ларви от летните поколения е установено в област Пловдив, където се отчита разширяване ареала на разпространение на неприятеля във всички АЕР, свързани с отглеждане на ябълкови масиви.

Кръгломинираща молец /*Cemiostoma scitella /=/Leucoptera malifoliella]*
Установено е силно стесняване ареала на разпространение в области на страната с констатирано нападение от предходни години. През месец май се наблюдава развитие на първо поколение на неприятеля в областите Бургас, Пазарджик и Стара Загора.

Калифорнийска щитоносна въшка *[Quadraspidiotus perniciosus]*
Запазва се висока плътност и разпространение във всички масиви в областите Пазарджик и Пловдив. Отчетен е летеж на мъжките индивиди, опложданe и начало на раждане на бродяжките от първо поколение. Обявен е сигнал за химично третиране, синхронизиран с второто пръскане срещу ябълков плодов червей.
Масов летеж на мъжки индивиди е установено в област Стара Загора. Начало на живо раждане се наблюдава в областите Пазарджик и Пловдив.

Бяла американска пеперуда *[Hyphantria cunea]*
При извършените обследвания в градските зони на гр. Пазарджик не е установено развитие на първо поколение на неприятеля.

Струпясване по ябълката *[Venturia inaequalis]*
Продължават третиранията срещу струпясване по ябълка, като към момента степента на нападение по листата е слаба до средна. В малко области на страната е констатирано нападение и по плодовете с ниска степен. Топлото и сухо време през месец април задържа развитието на патогена. От началото на вегетацията са регистрирани общо четири-пет критични периода от смесен тип. Захлаждането и превалянето активизира бързото разпространението на конидиалната зараза.
Констатирани са петна по листата в областите Бургас, Варна, Видин, Кюстендил, Монтана, Пловдив и Стара Загора. Петна с налепи по листата има в областите Благоевград, Бургас, Видин, Враца, Добрич, Кюстендил, Разград, София област и Търговище. При извършените

обследвания в наблюдаваните овощни градини в област Пазарджик не е установено нападение от струпясване по листата и плодовете.
Слаба до средна степен на нападение се наблюдава в областите Благоевград, Бургас, Варна, Видин, Враца, Кюстендил, Ловеч, Монтана, Пловдив, Разград, Силистра, София област, Търговище и Ямбол.

Брашнеста мана по ябълката /*Podosphaera leucotricha*/
В област Благоевград е регистрирана локална форма на брашнеста мана при ябълките. Слаба до средна степен на нападение има в областите Благоевград, Бургас, Добрич, Ловеч, Монтана, Пазарджик, Разград, Силистра и София област. Масови прояви от локални инфекции и силна степен на нападение в масиви с пропуски в растителнозащитните практики са установени в област Пловдив, като нападението е основно по чувствителни сортове.

Огнен пригор /*Erwinia amylovora*/
Агрометеорологичните условия са провокиращи за масови инфекции при ябълките. В област Благоевград е отчетено нападение от 5-10%. Начало на поява и разпространение има в областите Пазарджик и Пловдив. 3-5% нападнати летораст се наблюдават София област.

КОСТИЛКОВИ ОВОЩНИ

Фенофаза:
Праскови: BBCH (72-79) „Зеленият яйчник е заобиколен от чашелистчетата; някои от тях започват да падат“ - „Плодовете са достигнали около 90% от окончателната си големина“
Кайсии: BBCH (75-85) „Плодовете са достигнали половината от окончателната си големина“ - „Оцветяването се развива“
Череши: BBCH (79-89) „Плодовете са достигнали около 90% от окончателната си големина“ - „Консумативна зрелост (плодовете са с типичния си вкус и твърдост)“
Вишни: BBCH (79-81) „Плодовете са достигнали около 90% от окончателната си големина“ - „Начало на оцветяване“
Сливи: BBCH (71-76) „Разрастване на яйчника; окапване на завръзи след цъфтежа“ - „Плодовете са достигнали около 60% от окончателната си големина“

Контрол на вредителите:
Източен плодов червей /*Grapholita(Aspila) molesta*/
През месец май има летеж, яйцеснасяне и излюпване на първо поколение на неприятеля в цялата страна. Запазва се плътност около и под ПИВ, при непроменен ареал на разпространение. До този момент не са допуснати поражения от икономическо значение. Очаква се завишаване през късната вегетация.

Прасковен клонков молец /*Anarsia lineatella*/
В цялата страна първо лятното поколение на неприятеля е стадий летеж, яйцеснасяне и излюпване. Сигнализирани са до две третирания за отчетния период.

Черничева щитоносна въшка / *Pseudaulacspis pentagona* /
Констатирана е в градини от Благоевградски регион с плътност над ПИВ - 35-50 бр. ларви/100 см клонка. До средата на месеца е отчетена масово вредна дейност на ларви от първо поколение.

Листни Въшки */сем. Aphididae/*
При прасковите е отчетена масова вредна дейност в областите Благоевград, Добрич, Стара Загора и Силистра. По-слабо е нападението в района на Сливен.
При черешите плътността на листните въшки е над ПИВ. В различните райони се установяват 5-15% нападнати летораст с колонии на черна черешова листна въшка.
При сливите плътността на листните въшки е около и под ПИВ. В сравнение с предходните години нападението е по-слабо.

Черешова муха */Rhagoletis cerasi/*
През месец май се отчита масов летеж на черешовата муха. Наблюдава се силен и дружен летеж, като за една седмица на уловка са отчетени 100 бр. в област Благоевград, до 280 бр. в област Кюстендил и от 11 бр. в София област. В област Пловдив (част от Родопската яка), където от години се водят редовни растителнозащитни мероприятия и се поддържа оптимална агротехника, тенденциите са силно ограничаване плътността на мухата. Обявени са сигнали за борба като поредица от пръскания 3-4 пъти през 8-10 дни, съобразени със сроковете на зреене и карантинните срокове на препаратите. Продължават и третиранията при средно ранните и късните сортове череши за контрол на неприятеля преди яйцеснасяне.

Листозавивачки и листогризещи гъсеници /сем. *Geometridae, Tortricidae/*
През месец май е отчетено начало и масово какавидиране на листозавивачки и листогризещи гъсеници.

Черна сливова плодова оса */Hoplocampa minuta/*
От средата на месец май започна окапването на червивите плодчета. Допусната червивост е ниска - от 2 до 5% окапали завръзи.

Обикновена сливова щитоносна въшка */Parthenolecanium corni/*
Развитие и разпространение на неприятеля се наблюдава само в област Пловдив, но в плътност под ПИВ.

Сливов плодов червей */Laspeyresia funebrana/=/Grapholita funebrana/*
През месец май беше констатирано начало на яйцеснасяне и излюпване на сливов плодов червей. Подадени са два до три сигнала за контрол на неприятеля. Отчита се постоянен и силен летеж (около ПИВ) във феромоновите уловки - 10-12 бр. пеперуди на уловка на седмица в областите Добрич и Кюстендил и 31-46 бр. (над ПИВ) в областите Благоевград, Монтана и Пловдив.

Сливов семеяд */Eurytoma schreineri/*
Развитие и вредна дейност на сливов семеяд се наблюдава в област Търговище в градини с биологично производство на сливи. През първата десетдневка на месец май е установено

начало и масов летеж на сливов семеяд и са подадени сигнали за борба. Извършено е третиране срещу неприятеля, едновременно с борбата срещу черна сливова плодова оса.

Брашнеста мана по праскова */Sphaerotheca pannosa var. Persicae/*
Продължиха растителнозащитните практики, насочени към опазване на реколтата от брашнеста мана.

Ранно кафяво гниене */Monilinia laxa/*
През периода приключиха следцъфтежните третиранията в цялата страна. Масово за страната се отчита слаба степен на проявление при прасковите.
При черешите високата въздушна влажност и честите превалявания създадоха условия за разпространението и развитието на ранно кафяво гниене. В овощни градини с пропуски в растителнозащитните мероприятия се наблюдават поражения (5-10% по леторастите, от средата на месеца и по завръзите в слаба до средна степен).
В сливови градини с пропуска във фунгицидните третирания са отчетени слаби прояви на ранно кафяво гниене по клонки и завръзи.

Късно кафяво гниене */Monilinia fructigena/*
Възможни са прояви по плодовете във връзка с валежните периоди по време на узряването на кайсиите.
В областите Пазарджик и Пловдив са отчетени прояви на късно кафяво гниене по плодовете на ранните сортове череши в средна до силна степен. В област Пловдив са извършени химични третирания.

Сачмянка /*Stigmina carpophila/*
Към момента се отчита слаба степен на нападение при кайсиите в област Силистра. Запазва се устойчив фон на зараза за преобладаващите масиви.
При черешите са установени слаби прояви на гъбна сачмянка по листата. В областите Враца и Търговище се наблюдават 5% петна по плодовете, а в област Кюстендил до 5%.
При сливите по листата се наблюдава в слаба степен на нападение. Няма информация за прояви по плодовете.

Бяла ръжда (цилиндоспориоза) по черешата и вишната */Blumeriella jaapii/*
В края на месец май бяха установени първи петна по листата от бяла ръжда. Извършено е профилактично третиране от един до три пъти, като третиранията се съчетават с контрола на ранното кафяво гниене.

ЛОЗЯ
Фенофаза:
BBCH (53-69) „Разпукване на пъпките: люспите се отделят и се откриват зелени сектори“ - „Край на цъфтежа“

Контрол на вредителите:
Шарен гроздов молец */Lobesia botrana/*

През периода е установено начало на яйцеснасяне на неприятеля в областите Благоевград, Бургас, Пловдив и Търговище. Начало на излюпване е констатирано в областите Благоевград, Бургас, Кюстендил, Пазарджик, Пловдив, Търговище и Ямбол. Извършени са две третирания в различните области на страната.

Жълт лозов акар *[Schizotetranychus viticola]*
Наблюдават се нападнати площи в областите Благоевград и Бургас, където са извършени химични третирания.

Цигарджия *[Byctiscus betulae]*
Регистрирана е плътност на бръмбари от 18-30% нападнати летораст с яйца по листата в област Благоевград. Констатирана е поява и вредна дейност на възрастни индивиди на цигарджия и в област Пазарджик**.**

Лозова щитовка *[Pulvinaria vitis]*
В област Ямбол е установено разпълзяване на презимувалите ларви, а в област Пловдив се наблюдава начало на яйцеснасяне.

Екскориоза *[Phomopsis viticola]*
Проведено е третиране в областите: Благоевград, Бургас, Варна, Видин, Враца, Монтана и Ловеч.

Брашнеста мана *[Oidium tuckeri]*
Установени са първи прояви на локална форма по листата в района на Благоевград. Извършени са химични третирания Благоевград, Бургас, Велико Търново, Видин, Враца, Ловеч, Монтана, Пазарджик, Пловдив, Русе, Силистра, Сливен, Стара Загора, Търговище, Шумен и Ямбол.

Мана *[Plasmopara viticola]*
Превалыванията през последната десетдневка на месец май в съчетание с оптимални температури създадоха благоприятни условия за заразявания от мана. Установени са първи мазни петна по листата в областите Бургас, Видин, Велико Търново, Добрич, Кюстендил и Ямбол. Извършени са химични третирания в различни райони на страната.

Черно гниене *[Guignardia bidwellii]*
В област Монтана е извършено едно предпазно третиране срещу черно гниене.

КАРТОФИ
Фенофаза:
BBCH (09-12) „Поникване: стъблата излизат над почвената повърхност“ - „Разтваряне на вторите листа на главното стъбло (> 4 cm)“ **за късни сортове**

BBCH (21-51) „Поява на първото основно странично разклонение (> 5 cm) - „Поява на първите отделни бутони (1-2 mm) от първото съцветие (главно стъбло)“ **за средно-ранни сортове**
BBCH 99 „Готов продукт за прибиране“ **за най-ранни сортове**

Контрол на вредителите:
Колорадският бръмбар *[Leptinotarsa decemlineata]*
В цялата страна се наблюдава излюпване и изхранване на ларвите на неприятеля. Въпреки ранната поява на презимувалите бръмбари, поднормените температури през месец май са забавили яйцеснасянето и ембрионалното развитие на неприятеля в област Кюстендил.

Телени червеи *[сем. Elateridae]*
Внесени са инсектициди срещу неприятеля при засаждане на картофите на 1,764 хил. ха.

Картофен молец *[Phthorimaea operculella]*
Постоянен летеж на картофен молец в заложените феромонови уловки се наблюдава в областите Кюстендил и Пазарджик.

Кафяви листни петна *[Alternaria solani]*
Единични петна по отделни листа са констатирани в област Велико Търново. Слаба степен на нападение има в областите: Видин и Сливен.

Картофена мана *[Phytophthora infestans]*
Единични петна от мана по листата отчитат в София област. В област Сливен нападението е 2-4 % по долните листни етажи. Регистрирани са четири критични периода на болестта с продължителност 4-10 дни. Подадени са сигнали за третиране в област Благоевград, където са отчетени от единични до 8% петна по листата.